

Galerie handlowe ponownie na zakręcie

Deweloperzy > Dane wskazują, że liczba odwiedzających stacjonarne sklepy zmniejsza się w związku ze wzrostem zakażeń.

Adam Roguski
adam.roguski@parkiet.com

Podczas gdy wielu deweloperów mieszkaniowych odrobiło przynajmniej część strat, notowane spółki z ekspozycją na nieruchomości handlowe są wciąż wyceniane nie tyle mocno poniżej poziomów sprzed lockdownu, ile raczej w okolicach dolków. Co prawda w ostatnich miesiącach galerie i parki handlowe mozolnie odbudowywały wskaźniki odwiedzin i obrotów najemców, jednak jesienna fala zachorowań to nowe realne zagrożenia.

Jak pokazują wstępne dane, już widać spadek liczby klientów w sklepach – wraz ze skokowym wzrostem liczby zakażeń.

Mniej są odporniejsi

Według danych zebranych przez EY na podstawie informacji od 130 obiektów handlowych o łącznej powierzchni 3 mln mkw. (25 proc. całkowitych nowoczesnych zasobów), pod koniec sierpnia średni wskaźnik odwiedzalności wyniósł 87 proc. stanu z początku roku, a obroty najemców sięgały 90

proc. Dla porównania w maju, kiedy centra zaczęły stopniowo wracać do aktywności po administracyjnym zamknięciu, było to odpowiednio 63 i 76 proc.

Obserwowana jest zależność, że im większe miasto i większy obiekt, tym większa wyrwa w przychodach: w Warszawie to 85 proc. stanu z początku roku, w miejscowościach poniżej 50 tys. mieszkańców to już 98 proc. Mocno trzymają się obiekty typu convenience, pozwalające na szybkie zakupy najpotrzebniejszych towarów, słabiej duże galerie – ze względu na rozrywkowo-gastronomiczny komponent, który znacząco ucierpiał.

Generalnie mimo spadku odwiedzin przychody skurczyły się w wolniejszym tempie. Dodatkowo sobota zrównała się z dniami powszednimi, jeśli chodzi o rozkład obrotów generowanych w poszczególne dni tygodnia. Świadczy to o tym, że nie ma już „wycieczek” do galerii, a odwiedziny mają na celu zrobienie konkretnych zakupów.

Idzie ochłodzenie

Przyszłość branży zależy od rozwoju sytuacji z pandemią i kroków podejmowanych przez administrację. Na razie widać „oddolne” ograniczenie

wizyt w wielkoformatowych sklepach. W pewnym stopniu to także rezultat wprowadzenia godzin dla seniorów. Ekspert wskazuje, że kiedy spadło zainteresowanie modą, wzrosły zakupy w sklepach z wyposażeniem domów i elektroniką. Można to jednak interpretować jako dostosowywanie się do pracy i nauki zdalnej – trudno zatem oczekiwać na podobny pozytywny efekt w obecnej odsłonie zawirowań.

Lockdown przełożył się też na wzrost e-commerce, który jednak nie zrekomensował spadku obrotów w stacjonarnych sklepach. Być może jednak była to kwestia wydolności branży, która zdegradowała się z nagłym wzrostem zainteresowania – i obecnie potencjał handlu przez internet jest znacznie większy. ©©

PARKIET

RYNEK SIĘ ODBUDOWUJE

Po lockdownie mniejsze „formaty” handlowe radzą sobie lepiej niż wielkie galerie.

„Parki trzymają się mocniej”
11 września 2020 r.

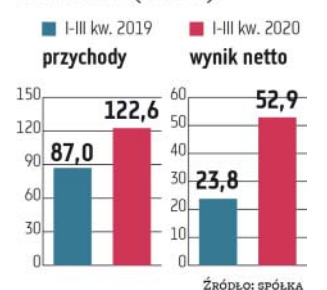
www.parkiet.com

Mo-Bruk > Duży popyt na paliwo RDF. Grupa rozpocznie eksport na Ukrainę

Mo-Bruk ubiega się o zgodę ukraińskiego Ministerstwa Ekologii i Zasobów Naturalnych na eksport do naszych wschodnich sąsiadów paliwa alternatywnego RDF (powstaje z przesortowanych odpadów komunalnych i przemysłowych). Wcześniej firma otrzymała zgodę polskiego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na transgraniczne przemieszczanie odpadów. Po spełnieniu wymogów formalnych ma ruszyć eksport. W pierwszym etapie szacuje się potencjał współpracy z partnerami ukraińskimi na 10 tys. ton surowca w skali roku. W kolejnych latach wolumen ten może wzrosnąć do 30 tys. ton.

W ostatnich latach czerpalimy przede wszystkim z potencjału rynku krajowego. Konsekwentnie jednak pracujemy nad poprawą potencjału w oparciu o współpracę z partnerami zagranicznymi – mówi Wiktor Mokrzycki, wiceprezes Mo-Bruku. Dodaje, że oprócz Ukrainy nabywaniem paliwa alternatywnego firmy zainteresowani są klienci z krajów leżących we wschodniej części UE. Wśród potencjalnych partnerów wymienia się także Niemcy. W tym przypadku chodzi o sprzedaż paliwa alternatywnego w postaci przetworzonych podkładów kolejowych. Mo-Bruk przyznaje, że poczynił już pierwsze kroki formalne celem realizacji transportu surowca za zachodnią granicę. Swój

MO-BRUK
SKONSOLIDOWANE WYNIKI
FINANSOWE (MLN ZŁ)

Źródło: SPÓŁKA

łączny potencjał eksportowy w zakresie paliwa alternatywnego RDF i innych odpadów wykorzystywanych w formie paliw Mo-Bruk szacuje na 48 tys. ton w skali roku. Obecnie głównym odbiorcą tych produktów są krajowe cementownie. Zakłady produkujące RDF należące do grupy znajdują się w Wałbrzychu i Karsach (woj. świętokrzyskie).

Z najnowszych danych wynika, że grupa Mo-Bruk zwiększyła po III kwartałach przychody o 41 proc., a czysty zarobek o ponad 122 proc. Największe wpływy przyniosły kolejno: spalanie odpadów niebezpiecznych i medycznych, tzw. zestalanie i stabilizacja odpadów nieorganicznych oraz produkcja paliw alternatywnych. Wzrost wyników to m.in. następstwo powiększenia portfela zamówień i działań zmierzających do zachowania dyscypliny kosztowej. ©© TRF

Wydarzenie > Laureaci konkursu The Best Annual Report 2019 odebrali nagrody.

Najlepsze raporty roczne docenione przez ekspertów

W kategorii banków i instytucji finansowych najwyższej oceniony został raport roczny Santander Bank Polska. Wśród przedsiębiorstw pierwszą nagrodę główną zdobyło PGNiG.

Po raz 15. Instytut Rachunkowości i Podatków ogłosił podczas gali na Gieldzie Papierów Wartościowych wyniki konkursu „The Best Annual Report”. Celem konkursu jest promowanie raportów rocznych o największej wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów.

Okres przygotowań raportów za 2019 rok, które tym razem wzięto pod lupę, zbiegł się z początkami pandemii Covid-19, która dotknęła w większym lub mniejszym stopniu większość spółek. Oznaczało to nie tylko inny niż dotychczas sposób pracy kapituły konkursu, ogłoszenia wyników, ale przede wszystkim sposób raportowania emitentów zarówno pod względem prezentowanych treści, terminów publikacji czy komunikacji z rynkiem.

W tej edycji konkursu najwyższej oceniony został raport roczny PGNiG. Grupa zdobyła pierwszą nagrodę główną w kategorii przedsiębiorstw oraz dwa wyróżnienia za sprawozdanie z działalności oraz raport zintegrowany. Drugą i trzecią nagrodę główną w kategorii przedsiębiorstw otrzymały, odpowiednio, PGE i Grupa Azoty.

W kategorii banków i instytucji finansowych najwyższej oceniony został raport przygotowany przez Santander Bank Polska. Bank otrzymał także

wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie z działalności. Nagroda za drugie miejsce trafiła do BNP Paribas Bank Polska, a za trzecie do Alior Banku.

W grupie spółek z rynku NewConnect wzorem dla innych firm pod względem raportowania okazał się Photon Energy.

Czołówka firm mogących się pochwalić najwyższą jakością sprawozdań od lat utrzymuje formę. Siedem z nich zostało wyróżnionych tytułem The Best of the Best, przyznawanym podmiotom, które co najmniej trzykrotnie zdobyły najwyższy laur w konkursie. W tym gronie znalazły się PKN Orlen, Tauron, KGHM, PZU, PKO BP, mBank i ING Bank Śląski. W następnym roku do tego grona dołączy PGNiG.

Celem konkursu jest promowanie raportów rocznych o największej wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów. Biorą w nim udział spółki z rynku regulowanego, jak i z NewConnect. Uroczysta jubileuszowa gala wręczenia nagród odbyła się w Sali Notowań GPW, ale z uwagi na pandemię w tym roku miała skromniejszy charakter niż w poprzednich latach. Gazeta Giełdy i Inwestorów „Parkiet” jest patronem medialnym konkursu. ©©

Nagrody w konkursie The Best Annual Report 2019

NAGRODY GŁÓWNE DLA SPÓŁEK Z GPW:

przedsiębiorstwa, banki i instytucje finansowe

I miejsca: **PGNiG**

Santander Bank Polska

II miejsca: **Grupa PGE**

BNP Paribas

Grupa Azoty

III miejsca: **Alior Bank**

NAGRODY SPECJALNE THE BEST OF THE BEST:

■ PKN Orlen ■ TAURON Polska Energia

■ KGHM Polska Miedź ■ PKO Bank Polski

■ mBank ■ ING Bank Śląski ■ PZU

NAGRODA ZA NAJLEPSZY RAPORT ONLINE:

■ Grupa PGE ■ PZU

NAGRODY ZA RAPORT ZINTEGROWANY:

■ Nagroda dla przedsiębiorstw:

PKN Orlen

■ Nagroda dla banków i instytucji finansowych:

PZU

Wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie z działalności:

■ PGNiG ■ Santander Bank Polska

Wyróżnienie za najlepsze zastosowanie MSSF/MSR:

■ Grupa PGE ■ Bank PEKAO

Wyróżnienie miesięcznika „Rachunkowość” za największy progres w poprawie jakości sprawozdania finansowego

■ Grupa Ciech

Wyróżnienie za najlepsze oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego:

■ Spółki Skarbu Państwa: Grupa Azoty, PKO Bank Polski

■ Spółki prywatne: Budimex, mBank

Wyróżnienia za raport zintegrowany

■ Tauron Polska Energia ■ Jastrzębska Spółka Węglowa

■ PGNiG

NAGRODY DLA SPÓŁEK Z NEWCONNECT

Nagroda główna za najlepszy raport roczny:

■ **Photon Energy**

Wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie z działalności:

■ **LUG**

Wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie finansowe:

■ **Brand24**